

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 13 • Maribor, torek, 4. februarja 1941 • Leto XVI

Bolgarija se ne more notranje pomiriti

Kmetijski minister Bagrijanov je poskusil torpedirati vladu dr. Filipova.

Zadnja dva meseca se mnogo ugiba o Bolgariji v zvezi z govoricami, da bi utegnila Nemčija zahtevati prehod svojih čet preko bolgarskega ozemlja, ki bi naj potem predvsem od strani priiele Grke, morda pa tudi udarile na Turčijo in v Malo Azijo, ako bi se SSSR s tem strinjala.

V decembru se je govorilo že o datumu pohoda nemških čet v Bolgarijo in to v zvezi z obiskom kralja Borisa pri Hitlerju. Potem je sledil znani napad na Jugoslavijo v bolgarskem sobranju. Toda nenadoma je prišlo vse čisto drugače, vlada je izjavila, da hoče Bolgarija ostati nevtralna, revizionistični govor v sobranju je naletel na splošno obsodbo v bolgarski javnosti in gotovo nad dve tretjini bolgarskih poslancev se je izreklo prav odločno proti vsaki pustolovski politiki.

Mnogo se je ugibalo o tem, kdo je preprečil vkorakanje nemške vojske v Bolgarijo. Trdilo se je, da SSSR. V januarju pa smo čitali uradno izjavo moskovske vlade, da ni o čem takem nikdar govorila z Nemčijo, še manj pa da bi bila dala na to kakšen svoj pristanek, ali pa da bi bila Bolgarijo odgovarjala.

Pred dobrim tednom je bolgarski zunanji minister ob priliki štiriletnice pakta o večnem prijateljstvu med Bolgarijo in Jugoslavijo slovesno izjavil, da se na tem prijateljstvu ne more ničesar spremeniti.

Vse je kazalo, da so trenutki težke preizkušnje za balkanski mir za nami. Nenadoma pa se je dogodilo nekaj, kar nam kaže, da so v Bolgariji sile na delu, ki hočejo drugače, kot pa je bilo uradno rečeno.

Dne 30. t. m. je imel v sobranju kmetijski minister Bagrijanov oster govor, v katerem je napadel gospodarsko politiko vlade, češ, da je vse polovičarsko, da zato ni mogoče preprečiti naraščanja draginje, spekulacije in pomanjkanja. Zato pa se je tem bolj toplo zavzemal za način nemškega in italijanskega gospodarstva, ki ga je študiral, ko je bil na obisku v teh dveh državah. Razen tega je ta minister pokazal tudi, kakšen pravec v zunanji politiki bi mu bil najbolj všeč.

Predsednik vlade dr. Filipov je hotel takoj odstopiti. Kakor pa se čuje, je kralj ostavko odklonil. Ali je kralj ostavko odklonil. Ali je kralj ostavko odklonil. Opozicija v sobranju pa istočasno zahteva od vlade, da pove, kaj je delal kralj Boris v Nemčiji, kaj je govoril kralj z odposlancem SSSR Soboljevem lani v decembru in sploh da točno izjavo o svoji zunanji politiki.

Usoda Francije

Hitler-Petaín.

AP poroča, da je Hitler sporočil Petaínu, da Francija mora sodelovati z Nemčijo proti Angliji. V to svrhu mora dati Nemčiji oporišča tudi v afriških kolonijah. Trdi se, da Petaín teh zahtev ne bo mogel sprejeti.

V Berlinu pa odločno zanikajo, da bi bil Hitler sploh kaj pisal Petaínu. Točno je znana zaenkrat samo izjava nemškega veleposlanika Abetza v Parizu, ki je dejal, da postaja razmerje med Nemčijo in Francijo že več kot epizoda, ki je začela z izločitvijo Lavala iz višjske vlade.

Odločilni boji v Eritreji

Angleži zavzeli Agordat

Angleško vojno poročilo javlja: Dne 2. t. m. so angleške čete zavzele Agordat v italijanski Eritreji. Zajeli so več sto vojakov, precej topov in avtomobilov ter 11 tankov. Italijani so se umaknili proti Kerinu, ki leži 130 km oddaljen od Massue. Agordat je mesto ob železnici, ki vodi proti Massui ob Rdečem morju.

Italijansko vojno poročilo: Dne 1. fe-

bruarja so naša letala uničila večje številno sovražnih motoriziranih vozil v eritrejski nižini pri Agordatu in Barentuju. Sestreljeno je bilo 1 angleško letalo.

V Abesiniji

se razvija četniška vojna v pokrajini okrog Tanskega jezera. Izvidnice so prodrle globoko v abesinsko ozemlje. Več italijanskih oporišč je bilo bombar-

diranih od angleških letal, ki sodelujejo pri operacijah v Abesiniji.

Na abesinski fronti se umikajo Italijani od Menteme proti Gondarju.

V italijanski Somaliji.

Angleško vojno poročilo javlja, da so do dne 31. januarja angleške čete prodrle iz Kenije 65 km daleč v italijansko Somalijo.

Pripravlja se velika bitka za Bengazij

Okrog 60.000 Italijanov utegne braniti to važno postojanko.

Reuter. Angleške čete so ob libijski obali dospеле do Apolonije, ki leži 65 km zapadno od Derne. V tem odseku Italijani branijo napredovanje Angležem in se koristijo s terenom, ki je kot nalašč ustvarjeno za odpor. Zlasti dela ovire okrog 180 m globoka dolina, ki se vleče od obale pravokotno daleč v pokrajino. Prehod čez to dolino, ki je docela gola in brez vsakega kritja, bo silno težek, ker je višina na drugi strani doline zasedena z italijanskimi četami.

Kakšnih 100 km južno od Apolonije, pri Mekeliju, skozi katerega vodi cesta v ravni črti od Tobruka do Bengazija, se vrše istotako hudi boji, v katerih sta udeleženi kakšni dve italijanski diviziji.

Vse kaže, da bodo Italijani na vsak način poskušali braniti Bengazij in dr-

žati črto Apolonija—Mekeli in dalje proti jugu v puščavo. Moč italijanske vojske na tem odseku se ceni na kakšnih 60.000 mož. Maršal Graziani ve, da je od obrambe Bengazija odvisno, ali bodo Italijani sploh še lahko ostali v Libiji ali ne. S padcem Bengazija bi bila ujeta vsa armada, ki je operirala v Cirenajki, ker bi se ne mogla izešiti skozi puščavo proti Tripolisu. Zato je pričakovati sedaj hudih bojev. Angleško letalstvo je bilo dne 31. januarja ves dan neprestano v akciji.

Zelo hud je bil letalski napad na Tripolis, na ladje v ondotnem pristanišču, od katerih so bile zadete tri večje, na vodna letala in lope za vodna letala ter ostale važne naprave. 4 italijanska letala so bila uničena, več vodnih letal pa poškodovanih.

Italijani o izpraznitvi Derne

Italijansko vojno poročilo javlja, da so se Italijani umaknili iz Derne v Libiji, da preprečijo obkolitev svoje armade. Na tem področju sta bili sestreljeni 2 angleški letali. Na višinah gričevja Džebel (pri Apoloniji, kjer se vleče daleč v notranost dežele 180 km globoka dolina) so italijanske motorizirane čete odbile in napadle sovražnika. Letala pa so bombardirala sovražnika. V Vzhodni Afriki so hrabre ital. čete zadale sovražniku težke izgube, pa tudi lastne izgube so znatne. Letala so podpirala uspešne boje pehote. — Neka torpedovka je potopila 10.000 tonsko prevozno ladjo v Sredozemskem morju, ki je plula spremljana od sovražnih ladij.

Se dva italijanska ministra gresta na fronto in sicer minister prometa Venturi in minister za zunanjo trgovino Ricca.

Protinapadi Grkov v Albaniji

Zavzetje najmočnejše višinske trdnjave v Albaniji pri Tepeleniju.

At. ag. javlja, da so Grki v noči na 1. februar zavzeli vrh 1960 m, ki nadvladuje Tepeleni in okolico. Italijani na napad niso bili pripravljeni. Branili so se sprva zelo odločno, potem pa so morali pustiti vse orožje in ranjence ter se naglo umakniti po pobočjih v dolino. — Severozapadno od Tepelenija so grške čete zavzele vrh Dukai, ki so ga Italijani 31. januarja zopet osvojili, nato pa Grki s protinapadom dokončno zavzeli.

Grško vojno poročilo: Dne 1. februarja so grške čete ponovno napredovale na osrednji fronti. Zajetih je bilo 270 Italijanov in zaplenjenega mnogo orožja in streliva. — V Grčiji je sedaj ujetih 16.000 Italijanov. — Angleška letala so bombardirala Valono in obstreljevala neko topovsko baterijo s strojnimi. — Grška podmornica »Panapolis« je potopila 10.000 tonsko italijansko ladjo, ki je plula v spremstvu vojnih ladij iz Valone v Brindisi. Ta podmornica je potopila pred kratkim 3 10.000 tonske ladje, ki so vozile italijanske čete.

Napadi na Angljo

London sam pa je bil že enajsto neč brez napadov.

Nemško vojno poročilo: Dne 31. t. m. so nemška letala napadla več angleških letališč in uničila več letal, tako na letališču Miden Hum 3, na letališču Vatisham 6 in več letal tudi na letališču Honigton. Nad Dowrom so bili sestreljeni trije baloni ondotne zračne zapore. Zadeto je bilo veliko skladišče v Southamptonu. Dve letali sta potopili zapadno od Irske 2 angleški ladji s skupno 10.100 tonami in eno poškodovani.

Nemško vrhovno poveljstvo javlja, da so nemška letala dne 1. februarja napadla dve letališči v Angliji in uničila več letal. V vzhodni Angliji sta bili zadeti dve tovarni. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno. Topovi so obstreljevali angleško obalo. — V Sredozemskem morju ob afriški obali smo bombardirali več pristanišč. 3 angleške ladje s skupno 14.000 tonami so bile potopljene, več pa poškodovanih. 2 nemški letali se nista vrnila.

Angleško vojno poročilo: Nemška letala so dne 31. t. m. podnevi napadla London in vrgla več bomb. Ena je ranila ameriškega vojaškega atašeeja Roberta Williamsa. London je doživel že 11. mirno noč.

Angleško vojno poročilo: V noči na 2. februar so angleška letala napadla doke v pristanišču v Ostende v Belgiji. Brest v Franciji je bil že 48tič napaden. 2 angleški letali sta bili sestreljeni.

Premirje med Siamom in Francosko Indokino sklenjeno

Na neki japonski vojni ladji v pristanišču Saigon v Francoski Indokini je bilo dne 31. januarja podpisano premirje med Siamom in Francosko Indokino. Obe državi sta se obvezali umakniti svoje čete za 20 km od meje. — Skoro se bodo začela tudi mirovna pogajanja, baje v Tokiju. — Japonska vlada ne skriva, da bo podpirala Siam v njegovi zahtevi po odstopu ozemlja (pokrajine Kambodža) in tudi ni izključeno, da bo prišlo do najzobjega sodelovanja med Siamom in Japonsko. Tako sodelovanje bi bilo tudi naperjeno proti Angliji, ki ima na polotoku Malaki, ki je pravzaprav podaljšek Siamu, svojo največjo pomorsko utrdbo Singapur. — Razen tega pa Siam meji tudi na Birmo, od koder pelje cesta v Čankajšekovo Kitajsko, v Čunking. Kakor je Japonska dobila baze v Francoski Indokini proti Kitajski, tako se nadeja, da bi jih mogla dobiti tudi v Siamu, pred vrati angleškega imperija.

Poleg težkoč s prehrano v Parizu, je letošnje zimo nastopilo tudi silno pomanjkanje kuriva, zaradi česar zlasti revnejši sloji silno trpijo.

Obvezno popisovanje vseh moških od 18. do 19. in od 37. do 40. leta se bo po naloži angleške vlade začelo te dni v Angliji.

Izvozniki svinj in kmetje

Izvozniki slabo plačujejo svinje prašičjerejem.

Beograjska »Politika« poroča, da moramo po dogovoru izvoziti v Nemčijo v naslednjih osmih tednih 20.000 pitanih svinj. Te svinje prodajajo izvozniki v Nemčijo po din 20.50 kg žive teže, postavljeno državna meja v Št. Ilju. — Kmetom bi morali plačevati za svinje po din 17, tako da bi imeli pri vagonu svinj zaslužka okrog 6000 din. Sedaj pa se je ugotovilo, da plačujejo mnogo

manj, tako da znaša njih zaslužek pri vagonu celih din 15.000.

»Hrvatski dnevnik« piše, da izvozniki plačajo svinje kmetom po din 15, zahtevajo pa od njih potrdilo, da so prejeli din 18 za kg.

Proti temu izigravanju kmetovalcev bodo najbrž izdani posebni ukrepi.

Likvidacija zavarovalne družbe „Jugoslovanski Feniks“

Odbor za likvidacijo zavarovalne družbe »Jugoslovanski Feniks« je sklenil likvidacijo družbe. Likvidacija se izvrši tako, da prevzame zavarovalnico »Zveza Napredkovih združenj« v Sarajevu in »Zveza nabavnih združenj državnih nameštencev« v Beogradu. — Za prenos imovine bosta imenovani zadržugi plačali državi 5.07 milijonov dinarjev. Finančni minister bo izdal prevzemnicama bone v vrednosti 100 milijonov dinarjev za kritje primanjkljaja. S temi boni in z gotovino, ki se je nabrala, bosta prevzemnici plačali obveznosti zavarovalcem in sicer 70 odst. zavarovalcem, ki so se zavarovali do 28. aprila 1936, 100 odstotkov zavarovalcem, ki so plačevali premije po 28. aprilu 1936. Nameštenci dobe izplačano 60 do 70 odst. svojih zahtev. Vse ostale obveznosti se izplačajo, ako so nastale pred 28.

aprilom 1936 s 100 odst., ako so nastale po 28. aprilu 1936 pa s 60 odst. — Boni, ki jih je izdal minister, se bodo obrestovali po 6 odst. in vsako leto se bo izplačalo okrog 10 milijonov bonov. V kolikor bi zavarovalci hoteli vnovčiti te bone poprej, jih bodo lahko pri Hipotekarni banki in Poštni hranilnici, kjer bodo prejeli celo vsoto in še 5 odstotkov. — S tem ugasne pravica Jugosl. Feniksa zahtevati plačilo menic, glasečih se na 1.63 milijarde dinarjev in 222.000 dinarjev, za katere je jamčila država. — Polom »Feniksa« je začel na Dunaju. Feniks je bil molzna krava tedanjega Dollfussovega režima. Naša država je bila na čuden način zapletena v ta polom. Menda pa vse pove dejstvo, da je bil predsednik Jugoslovanskega Feniksa bivši ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović.

Pričakujejo napad na Anglijo

Hitler sam je napovedal, da bo l. 1941. odločilno

za sedanjo vojno. V zvezi s tem so se pojavili glasovi, da je v najbližji bodočnosti računati z napadom Nemčije na Anglijo, ker odločitev v tej vojni more pasti vendarle najprej, ako bi se posrečilo Nemcem vdreti na angleški otok.

Ameriški mornariški minister Knox je izjavil, da je pričakovati napada na Anglijo v 60 do 90 dneh. Angleški letalski strokovnjak računa, da bo za napad najugodnejši čas sredi aprila, t. j. za Veliko noč. Nemci bi mogli napasti tudi poprej, toda tak napad bi bil dvojni tvegan: enkrat zaradi nestalnosti vremena, drugič zaradi obrambe.

V zvezi s tem se seveda tudi ugiba o moči nemške armade, ki bi prišla v poštev za vpad v Anglijo. Trdi se, da bi bil Hitler pripravljen žrtvovati v ta namen tri milijone mož. Napad bi seveda pripravilo letalstvo, potem dalekostrelna topništvo, ki strelja čez Kanal 55 km daleč, nakar bi brzi motorni čolni prepeljali prve čete na angleško stran, katerim bi sledile večje ladje. Verjetno je, da bi se poskušilo z izkrcanjem na več mestih in tako razcepilo angleške obrambne sile. V angleških listih se povdarja, da Nemčija nima več kot okroglo 6000 letal prve linije, ki edina prihajajo za napad v poštev. Mogoče je, da ima tudi 35.000 letal, toda v teh letalih so vsota vsa letala za vežbe itd., ki kot bojna letala niso uporabna. Že v boju za Dunkerque se je pokazala nemška moč v letalih. Nemci so takrat gotovo zastavili vse razpoložljive sile, saj jim je šlo za uničenje angleške armade, ki se

je ukrcavala. Toda ugotovljeno je, da je maksimalno napadalo po 1000 nemških letal na dan.

Moč nemške vojske pa cenijo tako-le: Lani spomladi je štela nemška armada 210 divizij po 20.000 mož. Razen tega se računa, da razpolaga Nemčija s 14 oklopnimi divizijami.

Ta nemška armada je razdeljena po več pokrajinah: okrog 20 divizij je na Holandskem, 60 do 80 na Francoskem, okrog 6 na Norveškem, okrog 4 na Danskem, okrog 20 na meji proti SSSR, okrog 20 na Češkem in v Avstriji, okrog 10 pa v Romuniji. Za napad na Anglijo prihaja v poštev okrog 80 divizij elitnih čet, ki so na Francoskem in v Holandiji.

Rooseveltova dobrodošlica angleškemu veleposlaniku

Tri ure po Hitlerjevem govoru, na dan osme obletnice prevzema oblasti po nacistih v rajhu, dne 30. januarja, je prišel odgovor iz Washingtona v obliki Rooseveltove dobrodošlice, ki jo je izrekel ob priliki prihoda angleškega veleposlanika Halifaxa v Washington.

Roosevelt je dejal: »Anglijo in Zedinjene države veže krvno bratstvo in dolgotrajno tesno prijateljstvo. Bodite prepričani, da v svojem delovanju smete vedno računati na popolno pomoč tako z moje strani, kot tudi s strani vseh odgovornih uradov ameriške vlade. Prepričani ste lahko, da sem čvrsto odločen nuditi Angliji vso svojo pomoč

Doma in po svetu

Nobenega povišanja cen več. Banska uprava je objavila, da v smislu odredbe ministra za oskrbo in prehrano, začasno ne bo izdajala nobenih odobritev povišanja cen življenjskim potrebščinam.

»Službene Novine« objavljajo štiri nadaljnje naredbe o kontroli uvoza in izvoza premoga, kavčuka, surovih kož, usnja, krzna in živinske krme. Te naredbe so izšle v smislu čl. 1 uredbe o kontroli zunanje trgovine.

Cenam jedilnega olja na debele je dopustno pribiti največ 0.70 din kot kosmati zaslužek pri 1 kg olja. V maloprodaji pa je dovoljen pribitek največ 15 odst. na nabavno ceno. Prodajne cene mora določiti upravno oblastvo prve stopnje.

Potrošniške zadrage pri podjetjih, ki zaposlujejo več kot 50 delavcev, ne bodo več obvezne.

Novi pomočnik prosvetnega ministra je postal Mita Dimitrijević. Dimitrijević je bil pred l. 1929 radikal, potem je bil izvoljen na Živkovičevi in nato na Jevtičevi listi, sedaj pa je član JRZ. Ker je prosvetni minister Slovenec, je razumljivo, da je njegov pomočnik Srb, ki pozna prosvetna vprašanja na jugu.

V Dubrovniku so dne 3. t. m. slovesno praznovali sv. Blaža. Na prireditve sta prišla tudi hrvatski ban in nadškof dr. Štepinac z obilnim spremstvom. Ban in nadškof sta se peljala iz Splita v Dubrovnik sama na parniku »Zagrebe«, z drugim parnikom pa gostje. Ob prihodu gostov je silno deževalo. Ban je po pozdravu šel v cerkev, kjer je sedel na nekdanjem knežjem prestolu.

Za novega madžarskega zunanjega ministra je bil imenovan dr. Bardossy, dosedanji madžarski poslanik v Bukarešti. Novi zunanji minister je bil svojčas delegat na mirovni konferenci, pozneje je bil odpravnik poslov v Londonu, nato pa poslanik v Bukarešti.

Japonska bi se rada pogajala s Čaokajškom, tako je namignil zunanji minister Macuoka v parlamentu. V ta namen bi bila pripravljena žrtvovati tudi od Japoncev postavljeno Vančingvejevo vladu v Nankingu. — Do tega zaključka je prišla japonska vlada, ker se je izjalovila najnovejša ofenziva japonske vojske na jugu Kitajske. Razen tega pa sili Japonsko k sporazumu s Kitajsko tudi zveza med Anglijo in Zedinjenimi državami, ki je spravila Japonsko v zelo težaven položaj pri ustvarjanju novega reda v Aziji.

Japonska in Nizozemska Indija. Japonska vlada je stavila vladi Nizozemske Indije predlog, da skleneta obe državi trgovinski dogovor, glasom katerega bi imela Japonska prednost pri nakupovanju surovin v Nizozemski Indiji pred drugimi državami. Vlada Nizozemske Indije je po posvetovanju z nizozemsko vlado v Angliji to zahtevo odbila. Japonski listi pišejo, da je jasno, da se je v odnošaje med Japonsko in Nizozemsko Indijo vmešala tretja sila — Stališče Nizozemske Indije je razumljivo, Nobena država, ki hoče biti samostojna,

in ji v vedno večji meri dajati na razpolago orožje in municijo, katera v vedno večji meri in vedno hitreje prihaja iz podjetij v Zedinjenih državah.

ne more pristati na take zahteve, čijih izpolnitev bi zahtevala tudi to, da se zunanja trgovina Nizozemske Indije podredi japonskemu nadzorstvu.

Kruh, v katerem so ljudje našli žeblice in črve, so pekli peki v Splitu. 21 jih je bilo obsojenih na globe od din 500 do din 5000. Le malo pekov v Splitu je, ki imajo v redu Pekarne in pečejo kruh iz presejane in dobre moke, ugotavlja »Hrvatski dnevnik«.

Pokvarjeno koruzno moko so mešali v kruh peki v Novem Sadu. Ko so jih oblasti prijele so izjavili, da so moko dobili od mestnega prehranjevalnega urada. Oblasti preiskujejo, ako je ta izjava pekov resnična.

... v Zagrebu so že odredili, da se popišjo po lišah vse zaloge pšenice, rži, ječmena in koruze v zrnu in moki, testenin, olja, soli, sladkorja, kave, mila in petroleja.

Svinjske kože stanejo že din 26 za kg, dočim so bile pred meseci samo din 14 za kg. 14 parnikov smo izgubili v teku sedanje vojne. Pet jih bilo torpediranih ali pa so naleteli na mine, dva smo prodali Portugalcem, sedem pa se jih je potopilo v burji in viharju.

Razpošiljanje ilegalnih letakov v pisemskih ovojih trgovskih firm. Razpošiljalci ilegalnih letakov so sedaj prišli na idejo, da razpošiljajo svoje proizvode po pošti v pisemskih ovojih raznih trgovskih in industrijskih firm, da se tako izognejo zaplenbi pisemskih pošilk. — Hrvatski frankovci so se v ta namen poslužili firme »Mautner d. d.«, pa menda tudi »Ivorić d. d.« v Rušah.

Delavska zbornica za severno Srbijo bo izstopila iz osrednjega tajništva Delavskih zborov.

Tri smrtno žrtve je zahtevala rudniška nesreča v Rudovicah v Šumadiji. Med ponesrečenimi je tudi 32-letni obratovodja Josip Šparhakel iz Celja, ki je bil v glinokopu v Rudovicah zaposlen šele pol leta.

Spirit v industrijske svrhe bodo izdelovali papirnice Veveče Goričane.

Dubrovačka plovilna d. d. bo izplačala za preteklo leto 32 odst. dividendo. Tako je sklenil občni zbor, profi kateremu pa so nekateri delničarji protestirali. Ti delničarji so še pred običnim zborom dosegli, da je banska oblast sporočila družstvu, da se mora občni zbor odgoditi. Uprava pa ga je vseeno izvedla. Ker društvo posluje z ogromnim dobičkom, je razumljivo, da se ljudje trgajo za mesta v upravi.

Madžarska zahteva znižanje tečaja dinarja v obračunavanju za dobavljeno blago.

Madžarska nima več potrebe da bi uvažala naš les. To se bo zopet poznalo v naši lesni trgovini.

Bolgarija je kupila italijanski razstavni paviljon na beograjskem seimu.

V znak žalovanja za padlimi na bojiščih smejo nositi sorodniki v Italiji na obleki prišite male križe in sicer ako gre za padlega na albanskem bojišču, se sme nositi bel križ, ako gre za padlega v Afriki, pa rdeč križ.

V znamenju zveze med Italijo in Nemčijo je Italija izdala nove poštne znamke s sliko Hitlerja in Mussolinija, v ozadju pa stojita en nemški in en italijanski vojak. Znamke so: Mednarodnih smučarskih tekem v Cortina d'Ampezzo v Italiji se bodo letos udeležili Nemci, Japonci, Madžari, Švedji, Norvežani, Slovaki in Italijani. Trajale bodo od 1. do 10. februarja.

Iz Moskve v Anadir, mesto na skrajnem severovzhodu Sovjetske Rusije, bodo dne 1. februarja otvorili redno letalsko zvezo, ki je dolga 8000 km. Polet gre čez Arhangelsk, Igarka in Chatango.

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

A. M. de Jong:

[34

Cuden cerkovnik

»OTROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA«

V veliki kuhinji jima je Mika nalila vsakemu skodelico vroče kave in namazala z maslom janežev prepečenec. Mereyntje je dobil celo sladkor potrešen povrhu, nakar mu je ljubeznivo kmečko dekle stisnilo v roke še srebrno desetico, kot priznanje za pomoč pri težavnem zagovarjanju. Obraz mu je žarel od sreče in zadovoljstva. Smeje je zrl Flirefleter na svojega malega, vzhicnega prijatelja. Ko sta popila kavo in pojedla prepečenec, je Flirefleter vstal.

»Torej, Mika, velja, kaj? Glej da kmalu prideš k meni in si pustiš zagovoriti koleno. Saj ni treba, da bi moralo biti hudo poškodovano.«

»Obesi se, ti grda opica!« se je smejala Mika in Mereyntje se je smejal z njo, ker mu je zvenel surovi izraz iz ženskih ust silno smešno.

»Torej nasvidenje!« je pozdravil Flirefleter. »Pa glej, da boš povoj ovila kolikor moč trdo. Stari mora pri tem rjoveti, potem si lahko prepričana, da si ga dobro namestila.«

Zunaj je Mereyntje začel takoj vpraševati:

»Ali si ga res ozdravil, Flirefleter?«

»Ako Bog hoče, da,« se je režal cerkovnik.

»Ali je to težko, zagovoriti?«

»Kadar enkrat znaš, potem gre. Ali bi se rad naučil?«

»Ali bi se mogel?«

»No, to ima še čas. Toda tvoja latinščina je že mnogo dobrega storila, to mi lahko verjameš!«

Mereyntje je nekoliko pomislil. Potem pa je modro dejal:

»Na vsak način sva zaslužila dosti denarja!«

»Zato se koncem konca tudi gre! Stopi, Mereyntje, podvizajva se, kajti čevljar je že davno odzvonil avermarijo.«

III.

Mereyntje in Flirefleter sta večkrat šla na kakšne sprehode in obiske, toda pri tem je Mereyntje doživel čisto kaj drugega, kot pa leto poprej, ko sta z Vrčem hodila tod naokrog. Novi cerkovnik je bil čudak. Tudi Vrč je bil čuden, vendar v mnogo strašnejšem pomenu besede.

Flirefleter je bil skoro vedno vesel in pripravljen, da kakšno neumno zagode, kot da bi iz nerazumljivih vzrokov sploh ne mogel biti resen, kakor ostali odrasli. Čim dalje sta se poznala in čim bolj zaupljiva sta postajala drug proti drugemu, tem več jih je zganjal, tako da mu je Mereyntje prav resno očital njegove nepreračunljive neumščine. Seveda se je Flirefleterjevemu početju na tihem vedno smejal, toda Flirefleter je zganjal tudi take reči, ki se nikakor niso skladale z življenjem kakšnega cerkovnika, ki je vrhu tega imel tudi še dolžnosti kot odrasel človek. Mereyntje tudi ni mogel odobravati, da je Flirefleter plašil teleta na paši, na ta način, da je tekal ob robu jarka in lajal kot kakšen pes, dokler se niso teleta razbežala na vse strani, oprezujoč, kod bi se utegnili pojaviti pes. Res je, da se je človek pri tem lahko nasmejalo do onemoglosti in Mereyntje, ko je gledal, kako nerodne skoke so delala teleta, je postal vča-

sih ves moder v obraz od zadušljivega krohota, potem pa je Flirefleterju vendarle skušal dopovedati, da to ni nobeno obnašanje za cekovnika. Ta pa je bril norce iz njega, prevrnil tri kozolce v travi, nato pa zgrabil svojega malega oznanjevalca pokore in ga držal za noge, z glavo navzdol, da je visela skoro do polovice v jarku. Potem se je Mereyntje vselej spoprijel z njim in ga premagal, popolnoma premagal; orjaški velikan je ležal ves zasopjen na hrbtu v travi, Mereyntje pa mu je sedel na prsih in ga prisilil, da je prosil milosti. Toda niti to ni moglo spreobrniti nepoboljšljivega Flirefleterja, ki se je kar naprej obnašal enako slabo in neodgovorno. Mereyntje mu je grozil z župnikom. Toda Flirefleter se je takim grožnjam samo posmehoval. Deček mu je nato skušal dopovedati, da samo zato take zganja, ker se ne zaveda, da se za vsem tem skriva Joosje Pek, sam vrag. Flirefleter je vriskal od smeha, zavijtel je Mereyntjeja visoko v zraku pred seboj in rekel, da je vrag k večjemu v stanju pripraviti ljudi do tega, da delajo kisle obraze, kot jih imajo njegova stara mati in drugi prihuljenci ter farizeji. Osupel mu je grozil Mereyntje, da se bo že ljubi Bog maščeval nad njim. Flirefleter pa se je smejal še bolj nebrzdano: ljubi Bog, dal! Ta ga je vendar sam ustvaril, natančno takega, kakršen je in mu rekel:

»Flirefleter, dečko, nekaj časa smeš na mojem lepem svetu skakati naokoli. Uživaj, kolikor moreš, smej se, poj in bodi vesel ter zganjaj neumščine, kakršnih se ti zahoče. Toda ako mi boš samo enkrat napravil kakšen sitnojezen obraz, ti bom tako primazal okrog tvojih smešnih ušes, da se ti bo glava zasukala.«

Iz naših krajev

CELJE

Golazen. Na Kapucinskem mostu je prošil milosrdne star in skrušen starček-berač. Mi-mo prideta dva gospoda. Eden se ustavi in išče drobšč po denarnici. Drugi gospod pa vi-lja samozavestno nos in nestrpno čaka na go-spada, ki je medtem dal beraču novčič. Ko se mu približa reče čakajoči: »No, da se ti le zdi vredno ukvarjati se s tako golaznijo.« Radi bi vedeli kakšen položaj zavzema ta gospod ... Komentar ni potreben. Dobro je samo to, da gospodje takega kova zgrabljajo z vsa-kim dnom na vplivu in da ni izključeno, da bi se utegnili tudi on, rad ali nerad, nekega dne znati med tako golaznijo.

»Vzajemnost« je priredila v nedeljo 2. t. m. v mestnem gledališču posnetikom lep, prijeten in smehopoln popoldan. Občinstvo se je takoj ob začetku igre razživelo in nenehoma smeja-lo komičnim zapletitvam, ki se vrste do kon-že veseligr »Nehesa na zemlji«. Igralci do-bro razpoloženi, da bodo nastopili v razpro-dani hiši, so svoje vloge odlično odigrali. Stik med igralci in publiko je bil viden. Naj na tem mestu pohvalimo požrtvovalnost vseh igral-cev, ki po trdem in napornem dnevnem delu najdejo še čas za učenje in nastopanje na odru. Upamo, da nam bo s. režiser v najkraj-šem času predstavil svojo gledališko družino z novim komadom na odru.

Zdravstvena predavanja na Ljudskem vseučilišču. Ljudsko vseučilišče bo priredilo v pr-vi polovici februarja ciklus zdravstvenih pre-davanj s skioptičnimi slikami. Predavanja bo-do kakor običajno v meščanski šoli in sicer ob ponedeljkih, sredo in petkih ob 20. uri. Predavali bodo naslednji gg. zdravniki: prim. dr. Val. Meršol. Ljubljana, o otroški paraliz-i meningitidi; dr. Marij Bregant, Celje, o vojnih ranah in poškodbah; prim. dr. P. Pe-hani, Celje, o splavu in njega nevarnostih; dr. Drago Mušič, Celje, kaj vedo ljudje premalo o nalezljivih boleznih in prim. dr. Lujo Tha-ler, Zagreb, najnavadnejša vsakdanja zastrup-ljenja. Prvo predavanje bo v ponedeljek, dne 3. februarja. Navedena predavanja bodo nu-dila občinstvu mnogo poučnega in zanimive-ga o vsakdanjih zdravstvenih vprašanjih, ki morajo zanimati vsakogar. Če bo odziv občinstva zadovoljiv, bo skušal odbor Ljudskega vseučilišča organizirati vsako leto po en tak ciklus zdravstvenih predavanj z novimi, ak-tualnimi temami. — Priporočamo delavstvu, da se teh predavanj udeleži.

TRBOVLJE

Razmere v podjetju Hauck. Hauckovo pod-letje je po smrti očeta nasledil njegov sin Jo-sip. Do razpusta ZRJ je bilo 80 odstotkov de-lavstva v tem podjetju organiziranega v de-vojneni organizaciji. S pomočjo organizacije so se delovne razmere v tem podjetju v mno-gočem popravile. Sedaj pa zaznamujejo de-lavci spremembo na slabše. Zadnjič, v najhuj-šem mrazu, se je zahtevalo od delavstva, da mora delati na prostem brez rokavic. Eden iz-med delavcev je res poslušal ukaz. Posledica je bila, da je dobil tako strašno ozeblino, da je moral iskati zdravniške pomoči in sedaj bo-ljuje. Namesto govornjara, ki je v navadi med ljudmi, prevladuje kričanje, kot ga je človek vajen slišati v kakšnem hlevu, na paši ali pa pri oranju nad živino. Vsekakor tako ne poi-dje več naprej. Podjetje je mogoče voditi sa-mo tedaj, ako se z delavstvom postopa kot z ljudmi. To smejo delavci tudi zahtevati, ki z »Vzajemnost« priredi v tork 4. februarja ob pol 7. uri zvečer v »Delavskem domu« rosvetni večer s predavanjem, recitacijami, harmonikarji pod vodstvom s. Novaka, havaj-skim kvartetom in komedijo »Sredi noči«. — Pridite!

KRANJ

Krasno vinogradno posestvo je kupil v jese-ni v Framu pri Mariboru od Češkoslovaške banke v Zagrebu naš veletrgovec specerijskega blaga in deželnihi pridelkov g. Ignac An-drašič s soprogo Angelo za 615.000 din. Po-sestvo meri okrog 40 oralov in je od tega sa-mo vinogradov nad 10 oralov s 5 viničarjami in krasnim stanovanjskim poslopjem. G. An-drašič ima tudi v Ljubljani lepo novo stano-vniško hišo z 12 stanovanji. Kupljeno vino-gradno posestvo v Framu je bilo svoj čas last znanega ljubljanskega trgovca s svinjami g. Hije Predoviča. G. Andrašič je napravil s tem nakupom sijajno kupčijo, ker je po mnenju strokovnjakov vredno sedaj to posestvo že čez 1 milijon dinarjev in je torej postal g. Andrašič poleg svoje veletrgovine tudi še vi-nogradniški milijonar.

ČRNA — PODPECA

Tudi učenje ima svoje meje, kar pa preka-ša najskrajneje zmogljivosti, je pretirano. Če dobi učenec iz katekizma za domačo nalogo do 95 vprašanih, k temu pa še naloge iz račun-stva, pisanja, risanja itd., je res vprašanje, kako naj otrok to zmore? Posledica tega je, da se otroci boje iti v šolo, ker ne znajo ne enega, ne drugega. To pretirano učenje dose-že baš nasprotno, učenci izgubijo vse zaniman-je do učenja in je potem tudi težko izlečiti to bolezen. Pedagog mora biti obremen tudi psiholog. Poznati mora otroško dušo in znati mu zbuditi s primernimi nalogami smisel za predmet. Župnik je v tem oziru prav priljub-ljen pri učencih, kakor je bil tudi bivši kaplan g. Fejdiga, tema dvema otroci naproti letijo, ko se približuje njih ura, dočim se sedaj ure verouka boje. To-le opozorilo ni zlonamerno in tudi žaliti nočemo nikogar, samo naša želja je, da se otrok ne preobremuje z nalogami. Kot socialisti gledamo objektivno na življenje in seveda tudi na šolo, od katere pričakujemo da nam bo vzgojila podmladek, ki bo nekaj znal oziroma prinesel iz ljudske šole vzpodbu-do za nadaljnje izobraževanje.

MARIBOR

Proračun mestne občine zvišan za 3,204.090 dinarjev

Celoten proračun znaša 56,469.230 dinarjev

Po uredbi ministra financ se morajo izena-čiti proračuni občin s koledarskim letom, do-čim so doslej trajali od aprila do aprila me-seca. Tudi mariborska mestna občina je mo-rala sedaj prilagoditi svoj proračun tej uredbi, zato bo letošnja proračunska doba trajala sa-mo 9 mesecev, t. j. od 1. aprila do 31. decem-bra. Zaradi izrednih razmer bo proračun po-višati za 3,204.090 din napram proračunu lan-skega leta. Socialna doklada bo zvišana od 10 na 15 odst., ker so potrebe socialnega skr-bstva silno narasle. Letošnje večje izdatke bo mestna občina deloma krila iz rezerv, ki si jih je ustvarila prejšnja leta, v proračunu je predvidena tudi gradnja nove mestne tržnice in razširitev mestnega vodovoda. Proračun se je najbolj povečal zaradi silne podražitve gradbenega materiala in drugih potreb, med drugim tudi nekoliko zaradi zvišanja prejem-kov uslužbencem, ki so pa v primeri z nara-slo draginjo itak še mnogo prenižki in so mestni delavci sedaj domala slabše plačani, kakor pa delavci v raznih privatnih podjetjih.

Proračun mestnega zaklada, premoženjske uprave in mestnih podjetij znaša skupno 56,469.230 din in so izdatki razdeljeni tako-le: Osebe mestnega poglavarstva 2,939.190 (210.697,50 več od lanskega proračuna), pre-skrbnine mestnega poglavarstva 1,131.160 (več 105.295), osebe in preskrbnine Mestnih podje-

Sladkorja zopet primanjkuje, vrhutega pa se je podražil za 50 para pri kg. Sladkorja že dalj časa ni bilo v izobilju, sedaj se ga pa še komaj dobi, seveda mnogo manjše količine, kakor bi ga potrošniki potrebovali. Kje je vzrok, da zopet primanjkuje sladkorja? Po poročilih, ki so jih priobčevali dnevniki, je vendar bil letošnji pridelek sladkorne pese iz-redno velik. Samo v Velikem Beckereku ima-mo tovarno sladkorja z ogromno kapaciteto, ki baje lahko izdela dovolj sladkorja za vsa država. Ko je začelo primanjkovati sladkorja, se je domnevalo, da ga primanjkuje zaradi tega, ker ni na razpolago dovolj železniških tovornih vagonov in ker so tudi sicer naše železnice preobremenjene. Pomanjkanje sla-dkorja pa se občuti že skoraj pol leta, zato je verjetno, da to pomanjkanje ni nastalo vsled prevoznih težko, temveč mora biti vzrok kje drugje. Še bolj nerazumljivo pa je, da so spet poskočile cene sladkorju, ko je bil že itak doslej izredno drag, zlasti v primeru s cena-mi v drugih državah. Razumljivo je, da tako stanje vzbuja med širšimi sloji veliko neza-dovoljstvo, ker je sladkor prav tako neob-hodno potreben za preživljanje, kakor ostale življenjske potrebščine. Posledice pomanjka-nja sladkorja pa bodo te, da se bo še bolj razmahnilo tihotapstvo saharina. To pa ni niti koristno za državne blagajne, niti za uboge ljudi, ker je znano, da je uživanje sa-harina nezdravo.

Kdo pa je kriv sedanjih zamud vlakov? — Svoj čas smo čitali, da so krivi zamud vlakov potniki, ki ne pridejo pravočasno kupit vozne listke. Razglašeno je bilo, da vlaki ne bodo več čakali na nemarne potnike. Od začetka decembra je uveden ta novi red, zamude vla-kov pa so kljub temu običajne in tričetrtina zamuda pri večernem vlaku iz Zagreba je že kar običajna. V nedeljo je prispel brzi vlak z 2-urno zamudo. Kdo je kriv zamud sedaj?

Ponesrečena kanalizacija. Pod Meliskim hri-bom nad tovarno Marko Rosnerja in med po-slopji Nabavljalne zadruge, bivšim Glaserje-vim posestvom, je bila do lanskega leta glo-boka kotlina, ki jo je s časom izril potok. Ko so zidali novo carinarnico, so tisti globoki ja-rek napolnili z blatom s stavbišča carinar-nice. Lastnik zemljišča, tvrdka »Drava« pa je položil v potok kanalizacijo. Delo so opravili precej po domače, brez trdne podlage in ce-mentne cevi so se pogrezile in zdrobile. Vsled tega so morali sedaj globoki jarek zo-pet razkopati in strokovnjaško izpeljati novo kanalizacijo. Delo je bilo olajšano, ker je bi-la zemlja globoko zmrznjena.

Pravda s Hutterjeve stavbe. Pred okrajnim sodiščem je bila te dni zaključena zanimiva pravda odpuščenega zidarskega delavca proti stavbenemu podjetniku za plačilo 14 dnevne odpovedne dobe. Delavec je trdil, da je delal na stavbi že drugi dan pri dvigalu, katero pa so preobremenjevali in zato ni zmogel več dela ter se je dogovoril z drugim delavcem, da bosta popoldne menjala z delom. Prišel pa je polir in se je kregal, da takšne menjave ne dopušča, ker mora biti red in disciplina in je po trditvi delavca slednjega takoj odpustil. Delavec je šel v pisarno po 14 dnevno odpove-dno dobo, pa mu je niso hoteli izplačati in je nato tožil. Pri razpravi je samo en zidar, ki pa je bil najstarejši med pričami, potrdil, da je tožnik-delavec pristoje delal in da so ga potem odpustili, ker se je menjal s tovarišem, ko je bil že pri dvigalu pretrujen. Vsi ostali delavci z uradnim stavbenika vred pa so izpovedali, sicer vsak s kako spremembo, ali vendar tako, da je baje delavec sam odšel iz službe in da ni hotel več delati. Sodišče je prisodilo verodostojnost tem pričam in zav-rnilo delavčev tožbe ter ga obsodilo na pla-čilo stroškov. Eden od teh prič je bil še prav lud pri razpravi, češ, da ga je tožeči delav-vec zmerjal z »mestno barabo« in je trdil, da delo pri dvigalu ni bilo prav nič težko.

Mestni proračun za leto 1941 je razpoložen na vpogled občinstvu do 5. februarja v mestni finačni upravi med uradnimi urami. V istem času se lahko vlagajo pismene pripombe k proračunu.

Za zimsko pomoč bodo do 8. t. m. zbirali po hišah in stanovanjih. Prihodnjo soboto popold-ne bo spet pobilna zbirka, s katero se tedaj zimsko pomoči zaključa.

3,626.290 (več 531.550), splošna mestna uprava 1,319.610 (manj 214.860), osebna in imovinska varnost 681.590 (več 70.332,50), fi-nančna stroka (amutete) 7,054.670 (več 143.247,50), tehnična stroka 1,710.330 (več 631.095), zdravstvo 1,810.580 (več 61.505), so-cialno skrbstvo 5,035.230 (več 1,586.242,50), šolstvo 1,098.770 (več 17.142,50), znanost in umetnost 348.260 (več 86.435), obrt, trgovina in turizem 170.000 (manj 72.500), mestni vete-rinarski sklad 178.250 (več 31.437,50), sklad za protiletalsko obrambo 75.000 (novi), razno 150.030 (kakor lani), prehodni izdatki 450.000 (kakor lani), mestna podjetja 28,685.300 (več 4,944.470).

Osnutek proračuna predvideva sledeče dohodke:

Splošna mestna uprava 28.960 (manj 11.232 50 para), mestne davščine 17,339.190 (več 2,091.225), finančna stroka (povračila MP), 4,011.640 (manj 164.510), tehnična stroka po-vračila MP) 1,029.000 (več 639.000), socialno skrbstvo (razne takse in globe) 45.600 (več 150), mestni veterinarski sklad 178.250 (več 31.437,50) razno 1,000.000 (več 70.000), prehodni dohodki 450.000 (kakor lani), mestna pod-jetja 32,311.590 (več 5,473.020). — Proračun regulacijskega sklada predvideva 1,457.000 (več 92.000) din dohodkov in prav toliko iz-datkov.

Družabni večer

V nedeljo, dne 9. februarja s pričetkom ob pol 4. uri popoldne se bo vršil v spodnji dvo-rani hotela »Orel«

delavski družabni večer,

na kar opozarjamo vse naše naročnike. Igrala bo godba »Glasbenega društva železniških de-lavcev«. Vstopnine ni.

V slučaju, da bi kdo pomotoma ne dobil va-bila, naj se zgleda v uredništvu in upravi na-šega lista.

Pevski zbor pekovskih pomočnikov v Mari-boru je tudi letos priredil tradicionalno pred-pustno prireditev, na kateri se že več deset-letij vsako leto zberejo pekovski pomočniki, pridejo pa tudi oni mojstri, ki še niso pozabili, da so bili svoj čas tudi sami pomočniki. Le-tošnja prireditev se je vršila v Gambrinovi dvorani in je omembe vredno, da tudi letos ni bilo na to prireditev onih mojstrov, ki so lanko leto bojkotirali veselico pekovskih po-močnikov, ker se je vršila v »Narodnem do-mu«. Kljub temu pa je bil obisk prav dober, zlasti če vpoštevamo sedanje razmere, ko ni nobena prireditev posebno številno obiskana. Med pridnimi sviranjem godbe »Glasbenega društva žel. delavcev in uslužbencev«, ki jo je dirigiral g. M. Schönherr, nastopi pevskega zbora, ki je pod vodstvom pevovodje g. Hor-vata krasno prednašal več delavskih in narod-nih pesmi in posrečeniimi šaljivimi nastopi, so se navzoči prav dobro zabavali do zaključka prireditve. Izostati pa je letos moral srečo-lov na običajne dobitke velikih rogljičev, sre in mlečnega kruha, ki smo ga bili vajeni na vseh dosedanjih predpustnih prireditvah pe-kovskih pomočnikov, kar je pač znamenje se-danje dobe.

Vestni potrošniki. Več potrošnikov je baje prineslo nakaznice za moko in kruh nazaj na mestni prehranjevalni urad, z izjavo, da ima-jo še zalogo moke. Kot se čuje, se zaloga mo-ke do 25 kg ne smatra kot zaloga, ki bi jo bilo treba prijavitelj oz. se zaradi tega od-reč nakaznicam.

Reklamacije, prijave in odjave v zvezi z ži-vilskimi nakaznicami sprejema mestni preskr-bovalni urad šele od srede 5. februarja dalje v šoli v Miklošičevi ulici.

Maksimalni kosmatni dobiček za vse vrste moke, otrobov in koruznega zdroba znaša po odredbi banke uprave v Ljubljani samo 10 odst. in le za pšenični zdrob 15 odst. Vsi tr-govci z moko in mlevskimi izdelki se na to odredbo, ki je bila objavljena v »Službenem listu« z dne 29. januarja, posebej opozarjajo.

Združenje trgovcev za mesto Maribor. Velik kup gnoj ob ograji v Prešernovi ulici, ki povzroča hud smrad, vzbuja upravičeno ne-voljo pešcev. Vsakomur je razumljivo, da po-trebuje vrtnar gnoj za gnojenje zemlje, manj razumljivo pa je, zakaj so gnoj raztovorili baš ob cesti, namesto, da bi ga spravili bolj v notranjost vrta. Prepričani smo, da se kaj takšnega ne sme zgoditi nikjer drugod, zlasti pa bo tako odkladanje gnoja vzbudilo mnogo pritožb, čim bo dograjen Hutterjev stanovanjski blok, ker najemniki pač ne bodo voljni prenašati takšnega smrada pod svojimi okni.

Za zboljšanje finančnega položaja Narodne-ga gledališča v Mariboru bosta te dni posre-dovala v Beogradu zastopnika mariborskih gledaliških igralcev Rado Nakrst in Pavle Kovič. Pred meseci pa smo čitali, da je toza-dnevna intervencija gledališkega upravnika g. dr. Brenčiča pri sedaj pokojnem dr. Korošcu popolnoma uspeša.

227 bolgarskih delavcev je te dni potovalo skozi Maribor v Nemčijo, kjer bodo zaposleni v raznih tovarnah in obratih.

Zaradi širjenja tuje propagande je bil pred tukajšnjim sodiščem obsojen trgovski potnik Alojz Onič s Pobrežja na eno leto ječe.

Zaradi ponarejanja denarja se bo dne 18. t. m. pred tukajšnjim sodiščem zagovarjalo 28 obtožencev. Obtožnica jih dolži, da so ponar-ejali 500 dinarske bankovce in bo v zvezi s tem zaslišanih okrog 200 prič.

Narodno gledališče. Ponedeljek, 3. februarja: zaprt. Torek, 4. februarja ob 20. uri: »Ljubim Te«. Gastovanje ge. Vide Juvanove in gosp. Slavka Jana, članov ljubljanske drame. Red C.

POSLEDNJE VESTI

Angleško vojno poročilo: Dne 2. t. m. so an-gleške čete nadaljevale s prodiranjem v Eri-treji v smeri na Kerin. Italijani bodo skušali izrabiti gorati teren za svojo obrambo. — V Abesiniji so začeli angleški motorizirani od-delki na nekem odseku s prodiranjem in se italijanske čete umikajo v notranost dežele.

Nemško vojno poročilo: Dne 2. februarja so nemška letala napadla angleška letališča in železniške naprave v Angliji. Zadata je bila z bombami ena večja in ena manjša latia. Eno angleško letalo je moralo skoro nepoškodovano pristati na nemškem letališču, 2 letali sta bili sestreljeni.

Strahovitih napadov na Anglijo je treba pričakovati v kratkem, je izjavil kanadski mini-strski predsednik. Temu primerno pa se bo povečala tudi pomoč Kanade. Letos bo posla-nih v Anglijo 42 novih letalskih eskadril in tu-di mornarica bo znatno ojačena.

Molitve za italijanske vojake in zmago ita-lijanskega orožja so se vršile dne 2. t. m. po vsej Italiji. Kardinali so imeli na vernike pa-triotske nagovore.

V zadnjih tednih je bilo zopet potopljenih 18 ladij nevtralnih držav, poroča Tass iz Stock-holma.

Za ustavev izvoza petroleja iz Mehike. — Tass poroča, da se vrše pogajanja med Me-hiko in Zedinjenimi državami zaradi odkupa vsega v Mehiki proizvedenega petroleja, da bi se na ta način onemogočilo vsak izvoz pe-troleja na Japonsko.

Japonska hoče dobiti od Francose Indokine monopol za odjem premoga in še nekaterih drugih za njeno industrijo važnih potrebščin.

Za predsednika občine v Bukarešti je bil imenovan bivši policijski prefekt Modriani.

Razstavo o delu in uspehih maršala Vorošilova so otvorili v Moskvi, Tass.

Rženo in ajdovo moko prodajajo nekateri trgovci v Sloveniji že po višji ceni, kot pa enotno pšenično moko. Urad za nadzorstvo cen v Ljubljani opozarja vse trgovce in za-druge, da smejo prodajati moko vseh vrst sa-mo po cenah, ki jih odobri ta urad, ki pa ne bo dopustil, da bi moka slabših vrst bila draž-ja, kot pa je pšenična moka.

Bolgarski poslanik dr. Stojlov v Beogradu je umrl na pljučnici.

Vihar je prevrnil vlak na progi Zajecar—Paračin. Strojevodjo, ki je stal pred lokomo-tivo, je zračni vrtnec vrzel 200 metrov da-leč.

Vreme: Topleje in oblačno.

IZ ČEŠKE

Illuz »...v proračun Prage. Praški listi poročajo o seji upravne komisije mesta Prage, na kateri so razpravljali proračun za leto 1941. Namesto obolelega primatorja dr. Aloja Ríhe, je vodil sejo njegov nemški namestnik prof. dr. Pfitzner, finančni referent dr. Lang pa je obrazložil proračun. Ker ni podal nihče nobe-nih ugovorov in opazk, je bil proračun za leto 1941 soglasno odobren.

Židi morajo oddati avtomobilske vozovnice. Policijsko ravnatelstvo je izdalo razglas, da morajo židi iz Velike Prage v 14 dneh oddati legitimacije motornih vozil in spričevalo o vpisu motornega vozila pri policiji. Dovoljenja in vozne legitimacije se židom ne bodo več iz-dajale. Vsem avtomobilskim šolam in drugim podjetjem, ki v Pragi počujejo vozače avto-mobilov, je strogo prepovedano nadalje po-učevati žide.

Smrt svetovno znanega izumitelja. V češki vasi Stadleci pri mestu Taboru, je dne 22. ja-nuarja umrl znameniti češki izumitelj svetov-nega imena ing. František Křižik v 93. letu. Pokojni se je rodil v borni slamnati koči, a je postal eden najzaslužnejših čeških znanst-venikov. Po končanji šolah je postal najprej železniški brzojavni uradnik in kot tak iznašel celo vrsto železniških zavarovalnih naprav. — Izumil je avtomatično delujočo obločno luč, s katero je dosegel pravi triumf na svetovni razstavi v Parizu leta 1881. Ta Křižikov izum so kupile potem Anglija, Amerika in Francija, za Nemčijo pa tvrdka Schuckert v Nürnbergu, ki je na to izdelovala letno 5000 takšnih Křižikovih obločnic. Leta 1884 je začel Křižik v Pragi izdelovati dinamoelektrične stroje, merilne in kontrolne stroje in žarnice. Na praški jubilejni razstavi leta 1891 je razstavil Křižik električne železnice po Češki in postal že leta 1905 član avstrijske gosposke zbornice. Pri vsem tem je ostal zaveden Čeh, ki se je ves čas aktivno udeleževal češkega kulturnega ustvarjanja in je bil tudi ožji prijatelj pokoj-nega prezidenta T. G. Masaryka. Do zadnjega časa, torej preko 90 let, je Křižik ustvarjal še vedno nove izume in bil duševno povsem čil.

Smrtna kazen za škodljivca naroda. DNB. Dne 18. januarja t. l. je bil usmrčen 26 letni František Sykora iz Jinočan pri Kladnu, ka-terega je izjemno sodišče v Pragi obsodilo kot škodljivca naroda na smrt, ker je zažgal v času odkar trajajo vojna 2 gospodarski po-slopji. — Isti dan je bil usmrčen v Pragi 30 letni Antonin Volovik, rojen v Taganrobu na Ruskem, katerega je posebno sodišče po nemškem deželnem sodnem dvoru v Pragi obsodilo na smrt, ker je usel iz ječe in nato zagrešil celo vrsto vlomov in drugih nasilnih dejanj.

Iz Slovaške

Zahteve Hlinkove garde. V Trenčinskih To-plicah na Slovaškem so imeli tečaj voditeljev Hlinkove garde, na katerem je njihov predse-dnik dr. Tuka postavil 14 temeljnih zahtev. — Hlinkove garde, med drugim: reformo parla-menta, očiščenje javnega življenja od reakcio-narjev (mišljena je predvsem višja katoliška duhovščina, ki odločno nasprotuje dr. Tukovi propagandi nacional-socializma) zaščita rodbine, izboljšanje poljedelstva in podpora obrti, u-vedba delovne službe, zaščita verske svobode, in radikalna rešitev židovskega vprašanja.

Železniška nesreča na Zidanem mostu pred Vrhovnim sodiščem

V pouk železniškemu oboju.

Lansko pomlad so časopisi obširno poročali o sodni razpravi, ki se je vršila proti trem železničarjem dne 25. aprila pred okrožnim sodiščem v Celju zaradi železniške nezgode na tovorni postaji v Zidanem mostu, kjer je dne 22. septembra 1939 brzi tovorni vlak zavozil na premikalni vlak. Okrožno sodišče v Celju je takrat obsodilo vse tri obtožene železničarje in sicer strojevodjo Alojza Šunka, kurjača Stanislava Ilijaša in vlakovodjo Konrada Miklavžina, vse iz Maribora in sicer prva dva, Alojza Šunka in Stanislava Ilijaša vsakega na 4 mesece strogega zapora, nepogojno ter vlakovodjo Konrada Miklavžina na 3 mesece strogega zapora, slednjega zaradi priznanja pogojno za 3 leta.

Sodišče je izreklo, da so obsojeni krivi. — Šunko Alojz kot strojevodja, Ilijaš Stanislav kot kurjač in Miklavžina kot vlakovodja brzotovornega vlaka št. 155, da so v noči na 22. septembra 1939 na tovorni postaji v Zidanem mostu kot železniški uslužbenci, ki so vodili predmetni brzotovorni vlak, iz malomarnosti spravili ta vlak, premikalni vlak in garnituro osebnega vlaka št. 628 v nevarnost s tem, da so pri uvozu na postajo spregledali uvozna znaka in sicer predznak »oprežno« in uvozni znak »stroj«, ter znake vlakospremnega oboja, s posledico, da je brzotovorni vlak zavozil na premikalni vlak, pri čemer sta bila poškodovana stroja obeh vlakov, 5 vagonov brzotovornega vlaka, 4 vagoni premikalnega vlaka, 1 vagon garniture osebnega vlaka, nakladi vagonov in gornji ustroj proge. S tem so zakrivali zločinstvo zoper varnost javnega prometa za ljudi in imovino in obvestila po § 208/I kazenskega zakona.

Zagovor obtoženih železničarjev.

Obtožena Šunko in Ilijaš sta pri razpravi, kjer sta se čisto sama zagovarjala, zanikala vsako krivdo in trdila, da sta videla ob vožnji proti uvoznima znakoma pred postajo Zidani most na obeh znakih belo luč, kar je kazalo, da je uvoz na postajo prost. Ne izključujeta pa možnost, da je bila lega obeh znakov neposredno po tem, ko sta vozila mimo njih, spreminjena, vsled česar obstoja možnost, da je vlakospremno osebje videlo oba znaka v drugačni legi, kot pa onadva. Nadalje sta navajala, da se na postaji Zidani most čisto dočaja, da daje prometnik postaviti oba uvozna znaka v

ležo »prosto«, pa kasneje naroči kretniku, da ustavi pravočasno uvozeči vlak, če je potrebno. Svrha tega ravnanja prometnika je ta, da se izogne nepotrebna zakasnitev vlaka, za katero odgovarja prometnik.

Obdolženi vlakovodja Miklavžina je sicer priznal svojo krivdo, zagovarjal pa se je, da je videl vsled predčasnega prihoda vlaka v Zidani most samo še uvozni znak »stoj«, ne pa tudi predznaka »oprežno«. Prestrašil se je, ko je videl, da vozi vlak z nezmanjšano brzino, pograbil za zavoro in potegnil signalno vrstico, ki veže njegov službeni voz s parno sireno stroja, ki pa očitno ni delovala, ker ni slišal nikakega piska. Tako je prišlo do nesreče, ne da bi jo mogel on kakorkoli preprečiti. Sodišče v Celju tem zagovorom ni prisodilo vere, češ, da je krivda obtožencev ugotovljena po izpovedbah vlakospremnega in postajnega oboja in po disciplinskem spisu.

Pritožba na Vrhovno sodišče.

Proti tej obsodbi okrožnega sodišča sta se pritožila po svojem zagovorniku dr. Avjuštinu Reismanu strojevodja Šunko in kurjač Ilijaš na Vrhovno sodišče, med tem ko pri glavni razpravi pred okrožnim sodiščem sploh nbeeden obtožencev ni imel zagovornika. Obtožena sta v pritožbi izpodbijala navedbe prič, na katere se naslanja sodba in se sklicevala na celo vrsto podobnih nesreč, kjer je tudi prometno osebje dalo prvotno signale na prosto v prepričanju, da je še dovolj časa za uvoz, pa se je potem zgodila nesreča. Vrhovno sodišče pa je pritožbo v toliko zavrnilo, da je pobijanje nepravilne ocene dokazov v reviziji sploh nedopustno in da so za Vrhovno sodišče merodajne le dejanske ugotovitve prvega sodišča.

Kazen spreminjena v pogojno.

Pač pa je Vrhovno sodišče ugodilo pritožbi v toliko, da je tudi obsojenima, vlakovodji Šunko Alojzu in kurjaču Ilijašu Stanislavu spremenilo nepogojno kazen 4 mesecev strogega zapora v pogojno kazen, tako da se izvršitev odloži za dobo 4 let.

Odločba Vrhovnega sodišča je za prizadete železničarje velike važnosti in si je treba zapomniti zlasti to, da je treba zbrati v obrambo takoj vse dokaze in jih zlasti predlagati že pred prvim sodiščem, ker so v reviziji novi dokazi nedopustni.

ČRNA PRI PREVALJAH

Občinski preskrbovalni urad izdaja živilske nakaznice za moko in kruh. Nakaznice se oobe v sedmi dvorani občine vsak torek, četrtek in soboto med uradnimi urami. Živilske karte se bodo izdajale izključno le hišnemu lastniku oziroma upravitelju hiše za vse stanovalec njegove hiše (najemnike, podnajemnike, služničad itd.). Cena nakaznice je 25 para po komadu. Povdarja se posebno, da kdor ima toliko pšenice in pšenične moke, kolikor mu za en mesec pripada, nima pravice do krušne karte oziroma nakaznice za moko. Prvenstveno se bodo izdale nakaznice rodbinam, ki nimajo nikake zemlje ali pa tako malo zemlje, da se od te zemlje ne plačuje državnih zemljiški davek. Nihče ne sme dobiti nakaznice za kruh ali moko prej, dokler njegov družinski glavar ne izpolni in podpiše pisane prošnje za dodelitev nakaznice z izjavo o posestnih razmerah in zalogah. Vsako spremembo glede števila članov v gospodinjstvu se mora prijaviti občinskemu preskrbovalnemu uradu v 48 urah.

Večkrat čitamo po časopisih, kako nesramno izrabljajo že itak siromašno ljudstvo razni prodajalci živil in tako smo čuli tudi to-le, da je hotela neka ženska kupiti en kilogram loja, da bi si napravila sama doma milo. Mesar ji je rekel, da stane din 30 kg. Začudila se je in mu rekla: »Ali ste neumni ali kaj, ko tako veliko računate, saj še mast ne stane toliko.« Mesar se je malo namrdnil in rekel: »Saj je še veliko takšnih trepov, ki radi toliko plačajo, samo da dobijo.« Takšne in slične slučaje je boje potrebno prijaviti pristojnim oblastvom, da se jih podučijo o dovoljenih cenah in zaslužkih.

Delavski pravni svetovalec

Preživnina za odšlo ženo (Ptuj)

Vprašanje: Sem vpokojen rudar z znano majhno pokojnino brez vsakega drugega imetja. Imam še ženo, za katero bi sicer moral skrbeti toda ona se je raje brigala za svojega sina kot za moža in se je odselila k sinu-vdovcu, kateremu gospodinji. Za svoje delo ne dobiva ničesar in zahteva sedaj od mene polovico pokojnine, ker bo baše drugače vložila tožbo. Ona pravi, da mene nič ne briga, komu ona služi. Jaz pa mislim, da bi morala delati žena v mojo korist, ne drugemu, a od mene zahtevati denar. Pojasnite mi prosim kot dolgoletnemu naročniku, kdo ima prav, jaz ali žena?

Odgovor: Žena je dolžna slediti možu. Mož pa mora skrbeti za ženo, seve če tudi ona vrši svoje dolžnosti in ako mož ni dal ženi zakonitega povoda, da se je od njega odselila zaradi slabega ravnanja, nezvestobe ali da ni hotel za njo skrbeti itd. Če imate torej čisto vest v tem oziru, ne more žena od Vas zahtevati denarja in naj kar vložijo svojo zagroženo tožbo.

Dedščina žene (Slov. Bistrica)

Odgovarjamo samo na vprašanja tistih naročnikov, ki plačujejo naročnino.

Odpoved službene pogodbe (Celje)

Vprašanje: Sem trgovec. Lani sem bil vpokli-

LAŠKO

Se je upanje na zgradbo keramične tovarne. Ing. Handl iz Štor je hotel pred leti zgraditi na parceli poleg Henkeja keramično tovarno, kar pa so domači čimtelji preprečili. Sedaj pa nekateri ponujajo dovoženje za gradnjo, pa se ing. Handl ni kaj ne mudi. Parcela je itak last sorodnikov ter je s te strani zajamčena gradnja. Delo bi imelo okrog 80 do 100 ljudi. Tovarna bi imela vse moderne naprave tudi glede higijene. Bila bi nekako skupno podjetje z železarno v Štorah, ki bi tudi sama prevzela del glavnice.

SELNICA OB DRAVI

Steklarji vršijo svoje delo in vstavljajo šipe v okenke okvirje v novi šolski zgradbi. Zunanost šole bo tako bolj prikušana. Škoda, da to delo ni bilo izvršeno v minulemu poletju, ko je bilo vse ceneje. Prav zanima nas, ako se uporablja mehke, masten, prvovrsten kit. Slab kit razpoka, postane trd in slabo drži. V razpokah zadržuje vodo, posledica je naglo trohnenje okenških okvirjev.

KULTURNI PREGLED

40. obletnica smrti največjega italijanskega skladatelja Giuseppe Verdija je bila dne 27. januarja t. l. Verdi je uglašbil ogromno krasnih skladb, med njimi svetovnoznane opere »Traviata«, »Rigoletto«, »Troubadour«, »Aida«, »Ples v maskah«, »Moč usode«, »Othello« itd. Verdi se je rodil 10. oktobra 1813 kot sin siromašnih starišev v Parmu in je kot samouk podaril svetu najlepšo glasbo.

Kotiček sodružic

Kaj mora gospodinja vedeti o glivicah

Glivice so najnižja, najenostavnejša, pa za človeka silno važna rastlinska bitja. Hrano večjejo vedno iz drugih snovi, zato jih imenujemo zajedalke. Najenostavnejše se množijo z deljenjem ali cepljenjem, druge glivice pa tudi drugače. Razširja jih veter ali razne živali. Pogoji za njih uspešno rast so potrebna hrana, vlaga in toplota. Vsem glivicam škoduje vročina. Nekatere uniči še vročina vrele vode, druge, n. pr. nekatere bolezenske glivice pa že toplina nad 37° C; torej jih uniči človeško telo samo, ko dobi vročino. Suša jim ne škoduje. Tudi mraz jim ne more do živčevja, edino njih razmnožitev prepreči. Pod 5° C se glive ne množijo, nekatere pa otanejo žive pri še tako nizki toplini.

Najvažnejše vrste gliv, ki se tudi gospodinje posebno tičejo, so: a) Gnilobne glivice, ki jih vidimo na sadju, krompirju in drugih živilih. b) Bolezenske glivice, klce ali bakterije, ki povzročajo razne nalezljive ali kužne bolezni. c) Plesnobne glivice, ki jih lahko posebno dobro opazujemo na marmeladi in kruhu. d) Kvasne glivice, ki povzročajo alkoholno vrenje in služijo tudi pri pekli. e) Očetne glivice, s pomočjo katerih napravimo kis, ki nam pa tudi poleti skisajo mleko. f) Razne vrste užitnih in strupenih gliv ali gob.

Gospodinja mora voditi neprestan boj proti glivicam. Gnilobnih in plesnobnih glivic se ubranimo že s tem, da odtegnemo dotičnim živilom vlago, kajti glivice uspevajo samo v vlagi. Zato posuši kmetovalec krmo, ribič ribe, gospodinja pa sadje in meso. Imamo pa tudi razna protignilobna sredstva. Najbolj znano je sol, s katero očuvamo ribe in meso pred gnilobo. Druga običajna protignilobna sredstva so kis (sočivje in sadje v kislu), lastna kislina (repa in zelje za zimo), alkohol (razne pripravljene živali v spiritu), sladkor (vkuhanu sadje). Proti bolezenskim glivicam se pa borimo z raznimi razkuževalnimi sredstvi, s sodo, lizolom, formalinom, karbolom itd.

Higijena pri plesu

Sedaj je čas plesov, katerim se mladi ljudje kar ne morejo odreči, pa če so časi še tako resni. Zato ni odveč, če podamo nekaj miglavjev o pravilnem zadržanju pri plesu. Mlada dekleta, posebno delavke, ki jim je težko delo in telesno pomanjkanje uničilo odpornost, se nalezajo pogosto ravno na plesih prehlada, čegar posledice čutijo včasih vse življenje. Najpogosteje nosi krivdo na tem dejstvu, da gredo na ples in nazaj preslabo oblečene. Tanka večerna obleka s še tanjšim perilom, prelahke žimzke plašč, ki ne zapira dobro, nizki čevlji s tankimi nogavicami, tako nezadostno napravljeni se poda mlado deklo na pot k plesu. Neobhodno potrebni so topli visoki čevlji ali pa vsaj tople galoše za pot, pod plašč pa topla volnena jopica, ki varuje gole roke in vrat.

Tudi v plesni dvorani je treba paziti na zdravje. Dandaneš, v dobi modernih počasnih plesov, se sicer ljudje pri plesu ne segrejejo več tako zelo kakor prej, v dobi valčka in polke. Kljub temu pa se naj vsako mlado deklo varuje pretiravanja pri plesu. Tople dvorane ne smemo niti za trenutek zapustiti, če nimamo pri roki toplega ogrinjala. Zelo škodljivo so mrzle pijače človeku, ki je od plesa razgret. Žejo najbolj ugasi toplo ali vroče mleko, ki ga pijemo v majhni požirkih. Z njim si tudi najbolj osvežimo sluznico ust in dihal, ki jo je izsušil vroči prašni zrak plesne dvorane. Če pa ni mogoče dobiti mleka, si pač moramo pogasiti žejo s kako drugo pijačo,

RIBNICA NA DOLENJSKEM

Lesno delavstvo se drami in drami tudi vse ostale trpine. Pri nas je naš delavski tisk zelo malo razširjen. »Delavska Politika« prihaja komaj v par izvodih. Razen par strojnikov, ki so organizirani v svoji strokovni organizaciji, ni nihče prejemal strokovnih glasil. Dolga leta je bilo ribniško delavstvo neorganizirano, dasi je precej številno. Lani je »Zveza lesnih delavcev in sor. strok Jugosl.« pokrenila akcijo in ribniško delavstvo organizirala. Ustanovila je svojo podružnico tudi v Ribnici. Začetek je bil skromen, obetali so se pa lepi uspehi.

Podjetje Kunstel je mislilo, da je izzveto po uredbi o minimalnih mezdah in je delavstvo plačevalo še kar naprej po 3,70 din na uro. Delavstvo se je pritožilo na organizacijo, ki je napravila pri podjetju intervencijo in podjetje je bilo po zakonu prisiljeno plačati delavstvo po minimalnih mezdah. Pričelo pa je plačevati delavce po minimalnih mezdah šele od 1. novembra dalje — četudi so bile določene minimalne mezde že od 1. oktobra — in to vse delavce enako, naj si bo one pri strojih, ali pa ostale po skladiščih; vsi so imeli po 4,75 din na uro. Delavstvo s tem spet ni moglo biti zadovoljno, spet je bila potrebna intervencija organizacije pri podjetju, da so se mezde kolikor toliko uredile. Na intervencijo organizacije je podjetje pla-

ki pa mora biti primerno segreta in jo moramo piti samo v majhnih požirkih. Čim manj pa pijemo, tem bolje je.

Povratak s plesa je najkočljivejša točka, kajti takrat je telo že utrujeno in najbolj dovzetno za prehlad. Zato se ne smemo podati domov premrženi, pa tudi ne preveč razgreti in se moramo zelo topla obleči. Doma pa naj čaka zakurjena soba in na ta ali oni način pregreta postelja tudi take, ki so drugače navajeni spati v mrzli sobi. To ni pretirana zahteva, kajti telo, ki mu je odtegnil ples toliko toplote in vlage, se začne v mrzli sobi hitro tresti, mrzle noge pa potem prenejo spanec. Zelo dobro storimo, če spijemo po plesu skodelico lipovega čaja z limono ali pa samo vročo limonado, najbolje naravnost v postelji. To sredstvo nam preskrbi mirno spanje, če smo pa se le kje na plesu malo prehladili, nam prežene prehlad že kar spočetka. Drugo jutro ni potrebno predolgo poležavanje, ki več škoduje kakor koristi in povzroči lahko glavobol. Zadostuje, če dodamo zjutraj samo eno do dve uri, nato pa vstanemo in raje popoldne malo ležemo, če nam to čas dopušča. Zvečer pa se je seveda treba spraviti čimprej v posteljo.

Ribje olje za impregniranje čevljev

Ribje olje, ki ga dajemo slabotnim otrokom, učinkuje samo, dokler je sveže. Če ga nam je torej slučajno kaj ostalo, ga porabimo tako, da namažemo z njim čevlje, ker je ribje olje zelo dobro sredstvo za impregniranje čevljev, razen tega pa napravi čevlje mehke in voljne. — Če pa nimamo ribjega olja, pa namažemo nove čevlje nekajkrat temeljito z mastjo za čevlje, vse zgornje dele, podplate in zlasti še vse šive. Tako postanejo čevlji nepremočljivi.

Ohrovt v kuhinji

Ohrovt spada v vrsto onih zelenjav, ki vsebujejo žveplov vodik in razširjajo zato pri kuhanju nekoliko neprijeten vonj. Zato je pravilno, če vse te zelenjave pripravimo tako, da jih prvič poparimo, drugič pa kuhamo v odprtem loncu. Ohrovt je važen, ker je ena redkih zelenjav, ki so nam tudi pozimi na razpolago. Mnogi trdijo, da je ohrovt težko prebavljiv, kar pa ni resnica, a seveda ga je treba pravilno pripraviti. Za osebe s slabim želodcem moramo izbrati mlad ohrovt, odstraniti storže in žile, pri kuhanju pa moramo dodati nekaj zrnc kumine.

Ohrovt pripravimo pravilno tako: Najprej odstranimo žile in ga narežemo, potem pa poparimo z vrelo vodo, ki jo dvakrat ocedimo. Šele v tretji vodi, kateri dodamo kumino, skuhamo ohrovt do mehkega. Dobro je, če nastrgamo surov krompir in ga dodamo, da se kuha z ohrovtom. Napravimo zelo svetlo prežganje, dodamo ohrovtu, solimo in popramo po okusu.

Ohrovt za bolnike: Skuhamo ga kakor zgoraj, namesto s prežganjem pa zgostimo z drobtinicami. Dodamo še eno jajce, a nato ohrovt ne sme več zavreti.

Koruzni kruh

½ kg koruznega zdroba poparimo z 1 do 1¼ l vode in pustimo pokrito ohladiti. Nato dodamo drožje od prejšnje peke ali si ga pa pripravimo s potrebnim kvasom, sol in kumino ali janež, zmešamo vse dobro, damo testo v košarico in ga pustimo 12 ur vzhajati. Nato ga pečemo pri 200° C. Koruzni kruh pečemo težko doma, kajti pečice štedilnikov lahko segrejejo kvečjemu na 120° C. Zato je najboljši, če nam koruzni kruh speče pek.

čalo tudi razliko za mesec oktober, da so mezde dosegle minimalne mezde tudi za ta mesec in na novo je določilo mezde vsemu delavstvu, ki so sledeče: gateristi imajo po 6 din na uro, pomočniki gateristov po 5,50 din, ostalo delavstvo pa po 5 din na uro. Če pomislimo, kako je bilo plačano to delavstvo prej, ko ni bilo organizirano, je bil to že prvi lepi uspeh organizacije. Delavstvo se je zalivallo centrali za intervencijo, kakor tudi podjetju za uvidevnost. — Sedaj je bilo delo na organiziranju delavstva nenadoma prekinjeno. Gotovo ne v prid našemu delavstvu. Dokler ne bo drugače, bomo gojili duha solidarnosti in pri volitvah zapnikov uveljavljali svojo voljo. Zlasti pa bomo širili misel socializma v naši lepi dolini s tem, da bomo pridobivali redno plačujoče naročnike »Delavske Politike«. — Delavec.

Na smuški olimpijadi v Cortini d' Ampezzo v Italiji sodeluje tudi vojaško odposlanstvo Jugoslavije.

Platina je najdražja kovina na svetu. Unča platine stane okrog 36 dolarjev, t. j. 1800 din.

Španija ima 527 ladij s skupno tonažo 930 tisoč ton. V modernih podmorniški vojni bi lahko s temi ladjami izhajala kakšnih 20 tednov, potem bi bilo konec njene mornarice.

Splošno konzumno društvo POSAVJE

v ZAGORJU ob Savi F. Z. Z. O. Z.

Prodaja svojim članom v prodajalnah Zagorje in Loke vedno sveže in prvovrstno blago po najnižjih dnevnikih cenah. Član zadruga lahko postane vsak, ki plača Din 2:50 upisnine in Din 50— deleža. — Pristopajte k zadrugi, ki bo postala tudi Vaša last in od katere imate le dobiček!